

Szokások rabságában

lajtha.gyorgy@ln.mata.v.hu

Az új eszközöket, módszereket az emberek többsége nehezen fogadja be. Ez a konzervativizmus nem kötődik sem országhoz, sem népfajokhoz, mindenütt egyaránt megtaláljuk. Az irodalomban sok esetben ez az események egyik forráspontja. Sok országban a szokások hatását közmondások is közvetítik. A német nyelvterületen általánosan használatos elítélő megfogalmazás: „Der Mensch ist ein gewohnheits Tier”, vagyis az ember szokásokkal rendelkező állat. Ennél kedvezőbb az angolok idevonatkozó szóhasználata: „Works why to change it –”, vagyis rögtön mentséget is adnak az embereknek, mondván, hogy a működőt minek változtatni. Végül még a rómaiaktól származó anekdota, hogy amikor Phitagoras feltalálta a róla elnevezett tételt, 50 ökröt áldozott az isteneknek és azóta fél minden ökör az újtól. Ez talán túlságosan is elítélő, de a rómaiak valószínűleg igyekeztek minden rendelkezésre álló újdonságot hasznosítani.

Ezek a gondolatok a márciusi szám összeállítása kapcsán merültek fel. Az első blokkban a digitális műsorszórás kérdéseit vizsgálja egyik szerzőnk, és ebből is kiderül, hogy az, a frekvenciagazdálkodás, minőség és adóteljesítmény szempontjából egyaránt felülmúlja az analóg megoldást. Ezt a cikket – szokásunktól eltérően – egy hírblokk követi, hogy lássuk milyen lassan halad Európa szerte az áttérés az analógról a digitálisra. Műszakilag évek óta rendelkezésre áll a megoldás, a nemzetközi testületek kidolgozták a minden ország számára elfogadható frekvencia-raszter, mégis a rendszer lassan terjed és 5-10 éves távlatra becsülik, amikor általános lesz az új megoldás.

Akik mentegetni akarják az áttérés lassúságát, szociális kérdéseket vetnek fel. A digitális rendszerekhez új rádióvevőt és tévékészüléket kell venni. Esetleg elegendő mind a két esetben egy egyszerű adapter alkalmazása, melyek ára minden országban várhatóan a minimálbér negyede és tizede között lesz. Ezek az összegek a társadalom nagyobb része számára nem szabad, hogy gátat szabjanak az újdonság bevezetésének, hiszen a minimálbérek tízszeresét meghaladó gépkocsi vásárlásra 4-8 évenként a családok 60-70%-a tud gazdasági hátteret teremteni. Ha pedig a lakásvásárlásokra gondolunk, akkor a több millió forintos beruházásokra bankkölcsönök, vagy állami támogatások kínálnak segítséget.

Felmerül a kérdés, miért félünk akkor ettől az újtól? A kísérleti adások megindultak, de nem igyekszik senki olyan eszközöket terjeszteni és árusítani, melyekkel mind több ember véleményét megtudhatjuk a digitális műsorszórás minőségéről. Talán ez a blokk is segít a konzervatív gyártók, szolgáltatók és felhasználók nézeteinek módosításában.

Hasonló a probléma a második blokkban tárgyalt e-közigazgatással, e-kormányzattal kapcsolatban. Ez is előnyösnek látszik és kevésbé terjed. Az eszközök itt is rendelkezésre állnak. Ebben az esetben talán az is erősíti a konzervatív nézeteket, hogy kellő tudás és tapasztalat hiányában az emberek félnek, hogy a hatósággal tartott elektronikus kapcsolat számukra többletkiadást, vagy többletfáradtságot fog jelenteni és nem látják elég megbízhatónak. Az itt megjelenő két cikk egyik célja, hogy bemutassa: nincsenek különösebb veszélyek az elektronika felhasználásában, a lakosság és a hatóság közötti kapcsolatban.

Ezen a téren lapunk csak a szakmai háttérrel foglalkozik, mert ennek a propagálásában nagyon sok társunk van. A minisztériumok, a tudományos egyesületek és a különböző oktatási intézmények egyaránt megtesznek mindent annak érdekében, hogy meggyorsítsák az alkalmazást. A barátságos internet sok összefüggésben elterjedt az országban. Ennek ellenére még sokan úgy tekintenek erre az újdonságra, mint egy el-lenségre...

A további két cikk is egy-egy újdonságot mutat be a távközlő hálózatok kiépítése és biztonsága területén. Az utóbbi úgy kapcsolódik az elektronikus közigazgatáshoz, hogy egyszerű eszközökkel igyekszik az adatvédelmet biztosítani.

Tudjuk, hogy egy kis példányszámban megjelenő szakmai folyóirat nem fogja a világot megváltani. Végül talán csak az lehet, hogy a több milliós példányszámban angol és spanyol nyelven megjelenő napilapoknak sem sikerült átütő eredményeket elérni egy-egy újdonság bevezetése területén, de ugyanakkor talán az is számít, hogy hányan és hányszor mondják el ugyanazt.

dr. Lajtha György